

Eduskunnan talousvaliokunta (TaV)

E 106/2017 vp
Valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategia 2018

Suomen on oltava aktiivinen, päätöksenteon ytimessä vaikuttava EU-jäsenmaa

- FA pitää valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategia 2018 -muistion yleisiä kirjauksia kannatettavina.
- Suomella on tulevana puheenjohtajuuskautena strateginen tilaisuus muokata EU:ssa käytävää keskustelua. Tähän tilaisuuteen täytyy panostaa huolellisella valmistautumisella ja varmistaa, että pj-kauden läpivientiin on varattu riittävät resurssit.
- Suomen tulee erityisesti toimia EU:ssa sen puolesta, että hyvän sääntelyn periaatteet toteutuvat myös käytännössä, kestävän rahoituksen ja digiagendan tavoitteet saatetaan käytäntöön, ja että Brexitistä aiheutuvat ongelmat pidetään mahdollisimman rajattuina.

Finanssiala ry kannattaa aktiivista ja kunnianhimoista EU-politiikkaa Suomelle. Suomen on varmistettava, että se pysyy EU-päätöksenteon ytimessä. Vaikuttamisstrategia-muistiossa linjatut yleiset politiikkaperiaatteet ovat kannatettavia, ja niiden puolesta vaikuttamisen EU:ssa tulevina vuosina tulee olla nykyisen ja seuraavan hallituksen pääprioriteettien joukossa. Suomalaisen finanssialan kannalta on keskeistä, että EU:ssa on tasapuolisesti ja markkinaehtoisesti toimivat sisämarkkinat, ennakoitava ja vakaa politiikkaympäristö ja vaikutusvaltaa kansainvälisillä foorumeilla.

Tuemme vahvasti Suomen EMU-jäsenyyttä, yhteistä valuuttaa ja pankkiunionia. Ne luovat osaltaan vakaata toimintaympäristöä suomalaiselle yritystoiminnalle ja edesauttavat talouskasvun ylläpitämistä ja hyvinvoinnin rakentamista.

1 Hyvän sääntelyn periaatteiden täytyy ohjata unionin sääntelyä valmistelusta toimeenpanoon

Nykyinen EU-komissio on vähentänyt uusien lainsäädäntöaloitteiden määrää, mutta kohtuullisuuden ja läpinäkyvyyden periaatteet eivät aina jalkaudu virkamiestasolle asti. Finanssialalla on ollut ongelmia viime vuosina erityisesti liian lyhyiden siirtymäaikojen kanssa, kun suurten lakimuutosten valmistumisen ja lain voimaantulon väliin on jäänyt vain muutamia kuukausia.

EU-toimielinten välillä on suuria eroja lainvalmistelun avoimuudessa. Euroopan parlamentti ja komissio ovat eniten vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa, kun taas neuvoston valmistelu on suljetumpaa. EU-finanssivalvojat eli ESAt käyttävät suurta valtaa valmistellessaan alemman tason standardeja ja antaessaan ei-sitovia ohjeita, mutta niillä ei ole riittävästi julkista avoimuutta koskevia velvoitteita valmistelutyötään koskien.

Suomen tulee toimia sen puolesta, että jatkossa uudelle sääntelylle varataan riittävästi valmistelu- ja implementointiaikaa, ja että poliittisilla päättäjillä ja sidosryhmillä on riittävät keinot valvoa alemman tason sääntelyä, ettei se pääse muodostumaan ristiriitaiseksi tai pidemmälle meneväksi kuin mitä poliittisella tasolla on sovittu.

2 EU:n on uudistettava taloutensa Pariisin ilmastopimuksen mukaiseksi

Suomalainen finanssiala ottaa vakavasti Pariisin ilmastopimuksen tavoitteet ja on ryhtynyt muuttamaan toimintaansa sen mukaiseksi. Komissaari Dombrovskis on nostanut kestävyysnäkökulmat eurooppalaisen finanssialan keskustelun keskiöön, ja FA:n varatoimitusjohtaja oli mukana Dombrovskiksen nimittämässä itsenäisessä asiantuntijatyöryhmässä valmistelemassa EU:lle kestävän rahoituksen strategiaa.

Kestävän kehityksen mukainen liiketoiminta vaatii kauaskantoisten päätösten tekemistä ja sitoutumista pitkäaikaisiin investointeihin. Tämän onnistumiseksi on aivan keskeisen tärkeää, että EU:n sääntely-ympäristö on tulevina vuosina entistä paremmin linjassa julkilausuttujen ilmastotavoitteiden kanssa. EU:n täytyy kannustaa markkinaehtoiseen liiketoimintaan, joka tukee politiikkatavoitteita. Nykyiset käytännöt, mm. EU:n tukipolitiikka, täytyy arvioida uudelleen sen kannalta, ovatko ne ristiriidassa kestävän kehityksen tavoitteiden kanssa.

Ilmastonmuutos on talouden ja finanssijärjestelmän vakauteen vaikuttava muutosvoima, ja Suomen on tehtävä kaikkensa, jotta lämpötilan nousu jää mahdollisimman pieneksi ja talouden muutos tapahtuu hallitusti. Kilpailu tulevaisuuden teknologioiden kehittämisestä on kovaa, ja EU voi menestyä vain, jos se kykenee uudistumaan ja tuottamaan tulevaisuudessakin globaalisti myyviä tuotteita ja palveluja.

3 Digitalouden täytyy kehittyä hyvien markkinaperiaatteiden mukaisesti

Digitaalisuus on ilmastonmuutoksen ohella toinen tulevaisuutta edelleen muokkaava megatrendi. Kannatamme talouden tehostamista digitaalisten ratkaisujen avulla varmistaen samalla, että tiedon eli datan omistajuus ei kasaudu vain harvojen toimijoiden käsiin ja että uusia kokeiluja ei tehdä asiakkaansuojan kustannuksella.

Poliitikoiden täytyy tulevaisuudessa ratkaista monia uusia kysymyksiä, mitä kehittyvä teknologia tuo tullessaan. Kaikkia niitä ei voida vielä edes ennakoita. Eri toimijoiden tasapuolinen kohtelu ja valvonta sekä datan käytön avoimuus ja hyödynnettävyys ovat hyviä peruseriaatteita uusia kysymyksiä lähestyttäessä.

Digitaloudelle on ominaista rajat ylittävä toiminta, ja siksi globaalien pelisääntöjen tekeminen on välttämätöntä. EU:n täytyy olla aktiivinen kansainvälisillä foorumeilla, jotta ongelmakohtat ratkaistaan yhdessä EU:n ulkopuolisten maiden ja alueiden kanssa samoilla säännöillä.

4 Brexitin aiheuttamat kustannukset pidettävä mahdollisimman rajattuina

Koko EU:n etu on, että Iso-Britannian EU-ero hoidetaan mahdollisimman sovinnollisesti. FA kannattaa kahden vuoden siirtymäaikaa ja toivoo, että uusista Iso-Britannian ja EU:n välisistä järjestelyistä saadaan aikaan sopu mahdollisimman aikaisin. Siirtymäaikajärjestelyjä tarvitaan, jotta siirtymä lopulliseen sopimustilaan on mahdollisimman sujuva ja ennakoitava.

EU:n menettäessä tärkeimmän finanssikeskuksensa tulee entistä tärkeämmäksi varmistaa, että EU:n finanssimarkkinat säilyvät jatkossa kilpailukykyisenä ja houkuttelevana ulkomaisille yrityksille, ja että vastavuoroisesti eurooppalaisilla yrityksillä on reilut kilpailuolosuhteet alueemme ulkopuolella.

FINANSSIALA RY

Lea Mäntyniemi